

وانهی ۶۸: پزگار ده ری جیهان

یوحنا ۴ ، لوقا ۴

تائیستا له دیراسه‌تمان له ئینجیلی پیروز بینیمان که عیسای مهسیح تاک بیو له لدایک بیونی و خسله‌تی و ئیشه‌کانی و فیکردن‌کانی. سه‌باره‌ت به لدایک بیونی بینیمان که کس هرگیز وک ئه و لدایک نبیوه، له بئر ئه‌وهی له پاکیزه‌یک لدایک بیو، به هیزی پرچی پیروزی خودا. هرروه‌ها بینیمان که عیسا تاک بیو له خسله‌تی، له بئر ئه‌وهی هرگیز کس لدایک نبیوه به سروشت پیروزه‌ی وک هی ئه. عیسا هرروه‌ها بی به راورد بیو له ئیشه‌کانی، له بئر ئه‌وهی هرگیز کس موعجیزه‌ی وک ئه و نه‌کرد. تنه‌ها ووشیه‌کی ده فه‌رموو، نه خوش چاک ده بیووه، شهیتان و جنوكه‌کانی هه‌لده‌هاتن و گوناهه‌کان لاده‌بردران.

هرروه‌ها بیمان ده رکوت که فیکردن‌کانی عیسا تاک بیو. ئه شته‌مان ته ماشا کرد له وانه‌ی راپردوو له و گفتگویی پووی دا له‌نیوان عیسا و رابه‌ریکی ئایینی به‌ناوي نیقدیمۆس. عیسا به نیقدیمۆس نیشان دا که ئه‌گه‌ر پرچی خودا دلی نوی نه‌کاتاه‌وه، ئه‌وا هرگیز ناتوانی بچیته ناو حزوری خوداوه. له بئر ئه‌وه په‌روه‌رگار عیسا پیی فه‌رموو، (ده بی دووباره لدایک بیبه‌وه !)

ئه‌مپق ده خوینه‌وه چون عیسای مهسیح له‌گه‌ل که‌سیک قسه ده‌کات که زور له نیقدیمۆس جیاواز بیو. نیقدیمۆس جوله‌که بیو، به‌لام ئه‌م که‌سه‌ی له وانه‌ی ئه‌مپق ده‌بینین جوله‌که نبیو. نیقدیمۆس پیاو بیو، به‌لام ئه‌وه که‌سه‌ی ئه‌مپق ده‌بینین ئافره‌ت. نیقدیمۆس که‌سیکی زور ئایینی بیو، به‌لام ئه‌م ئافره‌ت گوناهباریکی مه‌زن بیو که وا پینچ میردی هه‌بیو. له پوانگه‌ی مرؤفه‌وه، رابه‌ری ئایینی نیقدیمۆس باشتره له و ئافره‌ت به‌دره‌وشتة. به‌لام خودا ئاوا ته ماشای ئه و مسله‌لیه ناکات، له بئر ئه‌وهی هه‌موو نه‌وهی ئاده‌م و پیاواني ئایینی و گوناهباره گه‌وره‌کان وک یه‌کن لای ئه‌وه له ژیز ده سه‌لاتی گوناهدان. له بئر ئه‌وهی هه‌موو نه‌وه‌کانی ئاده‌م ده‌بیت دووباره لدایک ببنه‌وه به و هیزه‌ی له‌سه‌ره‌وه دیت.

ئیستاش با بگه‌پینه‌وه بقئینجیل و بخوینن له و گفتگویی عیسا له‌گه‌ل ئه و ئافره‌ت به‌دره‌وشتة سامیره. سامیره ئه‌وه هریمه بیو له‌نیوان یه‌هودا و جه‌لیل، له خاکی جوله‌که کان بیو. زوریه‌ی خه‌لکی سامیره بیانی بیون و جوله‌که کان به بت په‌رسیان داده‌نان، و له بئر ئه‌وه‌وه بیو پیاک ناهاتن له‌گه‌ل یه‌کتر. به‌لام عیسای مهسیح لایه‌نگری که‌سی نه‌ده‌کرد چونکه خودا لایه‌نگری که‌س ناکات. عیسا هاته جیهانه‌وه بقئه‌وهی بگه‌پی و هه‌موو گوناهباریک پزگار بکات که وا ده‌یه‌ویت دلیکی نوی و پاکی هه‌بیت. له بئر ئه‌وه بیو عیسا پیی عه‌یب نه‌بیو له‌گه‌ل ئه و ئافره‌ت سامیریه قسه بکات که وا پینچ میردی هه‌بیو.

ئیستاش با بخوینن له وهی نووسراوه له به‌شی چواره‌می ئینجیلی یوحنا. نووسراوى پیروز ده فه‌رموی:

(یوحنا ۴) ۴ جا (عیسا) ده‌بیوایه به سامیره‌دا تیپه‌ریت، ^۵ گه‌یشته شارلیکی سامیره‌بی پی ده‌ووترا سوخار، نزیک ئه و پارچه زه‌ویه‌ی یاقوب دابوویه یوسفی کوری. ^۶ بیری یاقوبیش له‌وی بیو. جا عیسا له گه‌شته‌که ماندوو بیو، له‌لای بیره‌که دانیشت، نزیکه‌ی کاتزمیر دوازده بیو. ^۷ ژنیکی سامیره‌بی هات ئاو بیات، عیسا پیی فه‌رموو: (هه‌ندیک ئاوم بدھری). ^۸ چونکه قوتالییه‌کانی چووبونه ناو شار تاکو خواردن بکرن. ^۹ جا ژنه سامیره‌بیه که پیی ووت: (تو جوله‌که‌یت و منیش ژنیکی سامیره‌بیم، چون داوای ئاوم لی ده که‌یت؟) چونکه جوله‌که تیکه‌لی سامیره‌بیه کان نابن. ^{۱۰} عیساش وه‌لامی دایه‌وه: (ئه‌گه‌ر به‌خشینی خودات ده‌زانی و ده‌زانی کیله‌ی ئه‌وهی پیت دلیلت (ئاوم بدھری)، ئه‌وسا تو داوات لی ده‌کرد و ئه‌ویش ئاوی ژیانی پی ده‌دایت.)

^{۱۱} ژنه‌که پیی ووت: (به‌لام گه‌وره‌م، دوچه‌ت پی‌نییه و بیره‌که‌ش قووله. ئیتر ئاوی ژیانت له‌کوئ بیو؟ ^{۱۲} خو له یاقوبی باوکمان گه‌وره‌ت نیت که بیره‌که‌ی پی‌داوین، خوی و کوره‌کانی و مالاتیشی لییان خوارده‌وه؟) ^{۱۳} عیسا وه‌لامی دایه‌وه: (هه‌ر که‌سیک لهم ئاوه بخواته‌وه تینووی ده‌بیت‌وه). ^{۱۴} به‌لام ئه‌وهی له و ئاوه بخواته‌وه که من ده‌یده‌می، هرگیز تینووی نابی، به‌لکو ئه و ئاوه‌ی ده‌یده‌می تیای‌دا ده‌بیت‌هه کانیاویلک و هه‌لده‌قولیت ژیانی تاھه‌تایی ده‌به‌خشی). ^{۱۵} ژنه‌که‌ش پیی ووت: (گه‌وره‌م، ئه و ئاوم بدھری ئاکو تینوو نه‌بم

و نهیمهوه ئىرە بۇ ئاوكىشان.)^{۱۳} يېئى فەرمۇو: (بېۋە، مىزدەكەت بانگ بىكە و وەرەھە ئىرە.)^{۱۴} ژنەكە وەلامى دايەوه: (مىزدەم نىيە.) عىساش پېئى فەرمۇو: (پاست دەكەيت كە دەلىي مىزدەم نىيە.)^{۱۵} چونكە پىتىج مىزدەت ھەبۇو، ئىستاش ئەوهى ھەتە مىزدەت نىيە. پاست دەكەيت.)^{۱۶} ژنەكە پېئى ووت: (گەورەم، دەبىنم تۆ پىغەمبەرىت.)^{۱۷} باوكانمان لەسەر ئەم شاخە پەرسىتىان كردووه، بەلام ئىيۇھە دەلىي ئۆرۈشلەيم ئە و شويىنەيە كە پىيؤىستە پەرسىتى لى بىكىت.)^{۱۸} عىسا پېئى فەرمۇو: (اخانم، باوھەم پېئى بىكە، كاتى دىلت ئىيۇھە نە لەسەر ئەم شاخە و نە لە ئۆرۈشلەيم باوکە كە دەپەرسەن.)^{۱۹} ئەوهى ئىيۇھە دەپەرسەن نايىناسن، بەلام ئەوهى ئىيەم دەپەرسەن دەيپەرسەن دەيپەرسەن دەيپەرسەن، چونكە پزگارى لە جولە كەوهىدە. ^{۲۰} بەلام كاتى دىلت وا ئىستايىھە كە خواپەرسەن راستە كان بە رۇخ و راستى باوکە كە دەپەرسەن، چونكە باوکە كە داواى ئەم جۆرە خواپەرسەن دەكەت. ^{۲۱} خودا رۇخە و پىيؤىستە ئەوانەيى دەپەرسەن بە رۇخ و راستى بىپەرسەن.)^{۲۲} ژنەكە پېئى ووت: (دەزانىم مەسیا دىلت، كە پېئى دەووتوئى مەسیح، كە ئەو ھات ھەموو شىيكمان پېئى رادەگەيدىت.)^{۲۳} عىساش پېئى فەرمۇو: (من ئەم، ئەوهى قىسىت لەگەل دەكەت.)

^{۲۴} لىرەدا قوتايىيەكانى گەيشتن، سەرسام بۇون كە لەگەل ژىنيك قىسىدەكەت. بەلام كەس نەيوقوت: (چىت دەولىت؟) يان (بېچى قىسىت لەگەل دەكەيت؟)^{۲۵} ئىنجا ژنەكە گۈزەكەي بەجىيەشت، چووه ناو شار و بە خەلکى ووت:^{۲۶} (وەرن كەسىك بىبىن ھەرچىيەكم كردووه پېئى ووتى! دەبىي مەسیح نەيېت؟)^{۲۷} ئىتىر لە شار ھاتىھە دەرەھە و چوونە لاي.

^{۲۸} زۆر لە سامىرەيىيەكانى ئەو شارە باوھەپان بە عىسا ھەلەن، لەبەر قىسىت ئەو ژنەكە كە شايەتى دەدا: (ھەرچىيەكم كردووه پېئى فەرمۇوم.)^{۲۹} بۇيە كاتى سامىرەيىيەكان ھاتىھە لاي، تاكىيان لى كىد لەلایان بەمېنېتەوە، ئەۋىش دوو رۇز لەلوى مایوه. ^{۳۰} زۆر زىاتىرىش بەھۆي قىسىتەنەيىيەو باوھەپان ھەلەن و^{۳۱} بە ژنەكەيان دەوووت: (ئىتىر بە قىسىت تۆ نىيە كە باوھە دەھېنین، چونكە خۆمان بىستىمان و دەزانىن كە ئەممە بە راستى پزگاركەرى جىهانه!)

ئالىرە چىرۇكى ئافرەتە سامىرەيىيەكە تەواو دەبىت. بە راستى چىرۇكىتىكى گىرنگە، لەبەر ئەوهى پېيىمان نىشان دەدات چۆن ئافرەتىكى بەدەرەشت بۇيى دەركەوت كە عىسا پزگارى دەرى جىهانە كەوا خودا ناردووېتى بۇزەوى. ئەو دەزىنە وەيە ژىانى گۇپى. لە سەرەتاي گفتگوئەكە ئافرەتەكە نەيدەزانى لەگەل كى قىسى دەكەت. عىسای وەك جولەكەيەكى تر لەنیوان جولەكەكان تەماشا كرد. بەلام لەنیوان گفتۇگوئەكە عىسا ھەندىك شتى پېئى فەرمۇو كە پياوېتكى ئاسايى نازىزانى، بۇيە بۇيى دەركەوت كە عىسا دەبىت پىغەمبەرىك بىت. بەلام، لە كۆتايىدا بىنى ئەو عىسایى لەگەل قىسى دەكەت لە پىغەمبەرىك زىاتر بۇو. مەسیح بۇو — ئەو كەسىت ھەموو پىغەمبەران پېيىش بىنيان كرد، پزگارى دەرى جىهان!

كاتى ژنەكە زانى كە ئەم پياوەلە قەراغ بىرەكە دانىشتووھە و قىسىت لەگەل دەكەت مەسیح بۇو، گۈزە ئاوهەكەي دانا و بۇناو شار پايىرىدە و پېيانى ووت، (وەرن كەسىك بىبىن ھەرچىيەكم كردووه پېئى ووتى! دەبىي مەسیح نەيېت؟)

لەپاش ئەوهە، خەلکى شارەكە ھاتىھە دەرەھە بۇلای عىسا و داوايان لى كىد بەمېنېتەوە. عىساش دوو رۇز مایوه و فىريانى كرد چۆن دەتوانن دلىكى نوئى و پاكىيان ھەبىت و بىن بە خودا پەرسىتى راستەقىنە. بۇيە، نۇوسراوى پىرۇز دەفەرمۇئى: زۆر زىاتىرىش بەھۆي قىسىتەنەيىيەو باوھەپان ھەلەن و بە ژنەكەيان دەوووت: (ئىتىر بە قىسىت تۆ نىيە كە باوھە دەھېنین، چونكە خۆمان بىستىمان و دەزانىن كە ئەممە بە راستى پزگاركەرى جىهانه!) (يۇخەتا ۴۱: ۴۲)

ئىستاش بابەر دەۋام بىن لە ئىنجىل و بىبىن ئىچىل بۇيى دا چەن رۇزىك لەپاش سەرداھەكەي عىسا بۇ سامىرە. دەبىنин كە ھەموو كەس عىسای وەك پزگارى دەرى جىهان وەرنەگرت. لە بەشى چوارەمى ئىنجىلىلى لۆقا، نۇوسراوى پىرۇز دەفەرمۇئى: (لۆقا ۴)^{۳۲} عىسا بە هېزى رۇخى پىرۇزەوە گەرایەوە جەللىل، ناوابانگى لە ھەموو دىلەكائى دەرورۇشتىت بىلەو بۇوە.^{۳۳} لە كەنىشىتەكانيان فيرى دەكەن و ھەموو ستايىشيان دەكەد. ^{۳۴} ھاتە ناسىرە كە لىلى گەورە بۇوە، وەك نەرىتى خۆئى رۇزى شەممە چووه كەنىشىت و بۇ خولىندەنەوە

پراوهستا.^٧ پیچراوی ئىشىيا پىغەمبەريان دايى و كردېيەوە، ئەو شويىنەي دۆزىيەوە كە تىايىدا نووسراوه: ^٨ (زۇھى خوداوهندم لەسەرە، چۈنكە دەستىشانى كردووم بۇ مۇزىدەدان بە هەزاران، ناردوومى تاكو ئازادى بۇ دىلكرداون و بىنин بۇ كولدا جارپىدم، تاكو پىشىلكرداون بەرەو ئازادى بىنېرم و ^٩ سالى رەزامەندى خوداوهند جارپىدم.).^٩ ئىنجا پیچراوەكەي پىچايەوە، دايىوە خزمەتكارەكە و دانىشت. ھەموو ئەوانەي لە كەنىشت بۇون چاويان تىپرى بwoo.^{١٠} دەستى پىكىرىدىقسىيان بۇ بکات: (ئەمرو ئەم نووسراوهى گولitanلى بۇو ھاتە دى.)

بەم ووشانە عيسا فەرمۇسى كە ئەو مەسيحە و ئەو پزگارى دەرەيە كە پىغەمبەر ئىشىيا دەربارەي نووسى پىش حەفت سەد سال. بەلام، ئەو جولەكانەي لە ناسىرە بۇون نەياندەتوانى ئەوە قەبول بکەن كە ئەم عىسايەي لەنتوانيان گەورە بۇو پزگارى دەری جىهانە كە لە ئاسمانەو نىردرابە ! لەبەر ئەوە بە چاوى نزميان كرد و ووتىان، (ئەم كۆپى يۈسف نىيە؟)

نووسراوى پىرۇز بەرەۋام دەبىت لە گىپانەوەي چۆن عيسا خەلکى ناسىرە ئاگاداركىدەوە كە قىز لە مەسيح نەكەن كەوا خودا ناردوویەتى بۇيان. بەلام ئەو شتە زىاتر توبەيانى كرد. بۇيە، نووسراوى پىرۇز دەفەرمۇسى: (جا كە ئەمەيان بىست ھەموو لە كەنىشتە كە لىي پېپۇون. دەريان كردد دەرەوەي شار، بىرىيانە سەر لىوارى ئەو چىايەي شارەكەيانى لەسەر بىنیاد نزاپوو، تاكو فەرىي بەدەنە خوارەوە. بەلام ئەو بە ناويان دا تىپەپرى و رۇلاشت.). (لوقا ٤: ٢٨، ٣٩)

بەو شىۋىيە يە خەلکى ناسىرە ھەولىيان دا عيسا بىكۈزىن؟ بۇچى ھەولىيان دا بىكۈزىن لەبەر ئەوەي دەيىت كە ئەو مەسيحەيە كەوا پىغەمبەراني خودا دەربارەيان نووسىيە. (قسەي حەق پەقه) ووشەكانى پاستىيەكانى عيسا واى لە خەلکى ناسىرە كرد زۆر تورە بن بە شىۋىيەيك ھەولىيان دا لە لىوارى چىاکە فەرىي بەدەنە خوارەوە. بەلام نەياندەتowanى شتى وابكەن، لەبەر ئەوەي ئەو كاتەي خودا بۇ مردىنى عىسای دانەوە هيىشتا نەھاتووە. پەندى پىشىنەنلى كوردى دەلىت (بەرد فېي مەدە لەنان ئەو كانىيە ئاوى لى دەخویەوە). عىساش كانى خودايە! مەرۆف چەن دەبەنگ و خاپەكارە كە دەيانەوئى ئەو (كانىيەي) خودا دەست نىشانى كردووە وەك پزگارى دەر و دادووهرى جىهان ووشك بکەن! پاشان ، مەرۆف عيسا دەكۈزىن – بەلام خودا ھەلەستىنەتىۋە لە مردىنى سى پۇچ لەپاش ئەوە. دەربارەي ئەم شتە لە وانەكانى ئايىنە زىاتر فيىردىبىن.

ئىستا، چۆن دەتوانىن وانە ئەمپەمان كورت بکەينەوە؟ خويىندمانەوە لە دوو گىپانەوە كە دوو كۆمەللى خەلکى جىاواز. ھەردوو كۆمەل گوپىيان لە عيسا بۇو كەفەمۇسى مەسيحە، بەلام وەلام كەنيان بۇ ئەوە زۆر جىاواز بwoo. يەكەم، گوپىمان لە ئافەرەتە گوناھبارەكە بۇ كەوا عيسا چاوى پىتى كەوت لاي بىرەكە و خەلکى سامىرە ووشەكانى عىسایيان بەخوش حالىيەكى مەزنەوە وەرگەرت كەوا عيسا مەسيحە، پزگارى دەری جىهانە. بەلام لە گىپانەوە دووھم، پىباوه ئايىنەكانى ناسىرە. قىزىيان لە ووشەكانى عيسا بۇوە. باوھپىان بەوە نەبۇو كە عيسا، كەوا لە شارەكەيان گەورە بwoo، مەسيح بwoo.

بەكورتى، دەبىنەن كە گوناھبارەكانى وا لە شارى سامىرە دەزىيان عىسایيان قەبول كرد وەك پزگارى دەرىك لە ئاسمانەو نىردرابى، بەلام پىباوه ئايىنەكانى وا لە ناسىرە دەزىيان قەبوليان نەكەن.

ئەي دەربارەي تۆ؟ ئايىا تۆ لەكام لە دوو كۆمەللىيە نزىكى؟ ئايىا تۆ وەك خەلکى سامىرە، كەوا عىسایيان قەبول كرد وەك خوداوهند و پزگارى دەريان؟ ياخود توش وەك خەلکى ناسىرە، كەوا رەتىيان كردهو باؤھر بەوە بىتىن كە عيسا ئەو مەسيحەيە كەوا لە ئاسمانەو نىردرابە تاكو لە گوناھەكانىان پزگاريان بکات؟ ئايىا ئەوە دەزانى كە عيسا پزگارى دەرەكەيە كەوا پىغەمبەران لەسەريان نووسىيە؟ ئايىا وەك پزگارى دەرت قەبولت كردووە؟

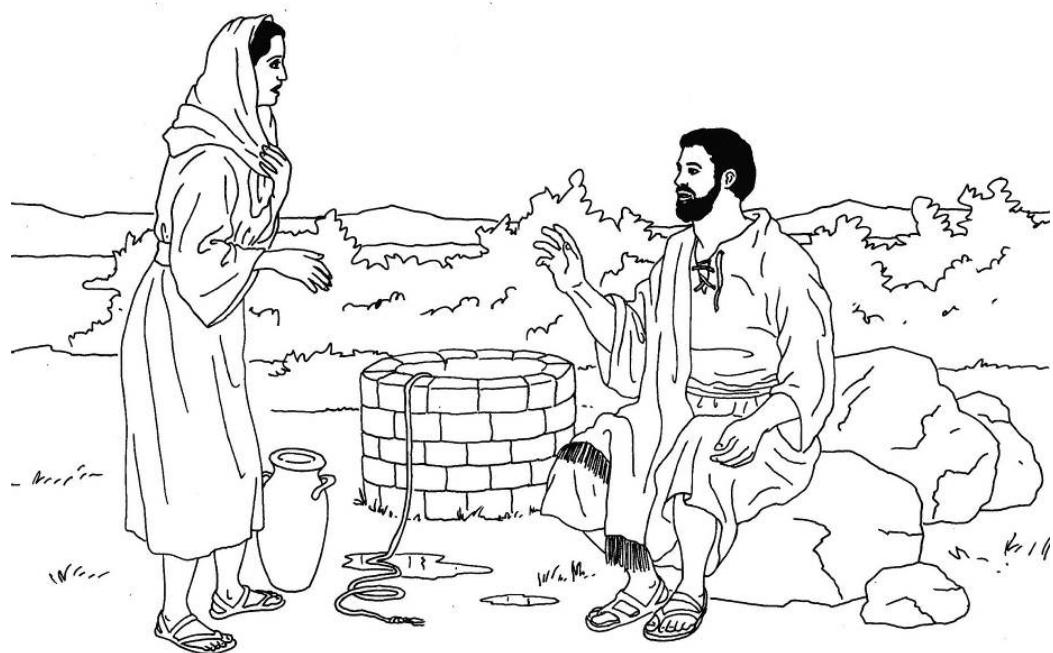
نووسراوى پىرۇز دەفەرمۇسى سەبارەت بە عىسای مەسيح: رۇوناكييەكەش لە تارىكىدا دەدرەوشىتەوە و تارىكىيەكە تىلى نەگەيشت... ئەو

له جیهان‌دا بیو، جیهانیش بهو بدیهات، که‌چی جیهان نهیناسی. بو لای ئهوانه‌ی خۆی هات، ئهوانه‌ی خۆی پیشوازییان لیئی نه‌کرد. به‌لام هه‌مoo ئهوانه‌ی پیشوازییان لیئی کرد، ئهوانه‌ی باوه‌پیان به ناوی هینا، مافی پی‌دان بینه مندالی خودا، ئهوانه‌ی نه به سروشت له‌دایک بیون، نه به ویستی جهسته، نه به ویستی پیاویش، بەلکو له خوداوه له‌دایک بیون. (یوحنا ۱: ۵ و ۱۰-۱۳)

ئایا تۆ له خودا له‌دایک بیو؟ ئایا به پاستی باوه‌پت به عیسا ھەیه؟ ئایا ئەوت وەک خوداوه‌ند و پزگاری کار قەبول کردودوه؟

داواتت ده‌کەی له‌گەلمان بن بۆ دیراسەتی داهاتومان بۆ ئەوهی ئەو نیشانانه ببینین که عیسا پشانی دان، تاکو هه‌مoo کس بزانی کە ئەو تاقه پزگاری ده‌ری جیهانه.

خوداش بەردەکەتدارت بکات کاتی گەواھییەکەی خەلکی سامیرەتان بەبیر دىتەوە سەبارەت به عیسا، کە ووتیان، (ئەمە بەراستی پزگارکاری جیهانه!) (یوحنا ۴: 42)

©

گرنگترین پرسیاره کانی ئەم وانه يە:

١. وەرن کەسیک ببین هەرچیه کم کردوده پىی ووتەم! دەبى مەسیح نەبىت؟
٢. لەبرئۇوە بە چاوى نزمیان كرد و ووتیان، (ئامە كوبى یوسف ئىيە؟)
٣. بۆچى ھەولىان دا بىكۈزۈن؟
٤. چۆن دەتوانىن وانهی ئەمپۇمان كورت بکەينەوە؟
٥. ئايا تۆ لە کام لە دوو كۆمەللىيە نزىكى؟ ئايا تۆ وەك خەلگى سامىرەي، كەوا عىسايان قەبول کرد وەك خوداوهند و پزگارى دەريان؟ ياخود تۆش وەك خەلگى ناسىرەي، كەوا پەتىان كردەوە باوەپ بەوە بىنن كە عىسا ئەو مەسیحەيە كەوا لە ئاسمانانەوە نىردىراوه تاكۇ لە گوناھە كانيان پىزگاريان بکات؟
٦. ئايا ئەوە دەزانى كە عىسا پىزگارى دەرەكەي كەوا پېنگەمبەران لەسەريان نۇوسىيە؟
٧. ئايا وەك پىزگارى دەرت قەبولت كردودوھ؟
٨. ئايا تۆ لە خودا لەدایك بۇوى؟
٩. ئايا بە راستى باوەپت بە عىسا ھەيە؟
١٠. ئايا ئەوت وەك خوداوهند و پىزگارى كار قەبول كردودوھ؟

پیگای راست و دروستی:

وەرزى خويىنندەوەي كىتىبى پىرۇز

(٢٠١٦)

Old Testament, Sorani (Draft), International Bible Society, 2005, 2009, 2011; Psalms, Biblica, 2013

Kurdish New Testament, International Bible Society, 1998; Biblica, 2011

ئەم خويىنندەوە لە {The Way of Righteousness} by Paul Bramson, 1998 بەخەش كراوهە.

بەرھەم ھىنەر: كۆمەلەي پىگای راستو دروستى

rrd2011@yahoo.com

www.rrdk.org